

## **Yönerge Eki**

### **Ek - 2**

#### **OY KULLANMA SIRASINDA UYULACAK KURALLAR**

1. Delege seçimleri, serbest, eşit, gizli oy, açık sayım ve döküm esasına göre yapılır.
2. Oy sandıklarının seçim kurulu tarafından üyelerin gözetiminde boş olduğu, bir tutanakla saptanır. Üyeler, seçim kurulu tarafından hazırlatılan kapalı mahallerde Seçim Kurulu'ndan alınacak zarfa gizli olarak oy pusulalarını koyup kapatarak oy sandığına atmak suretiyle oylarını kullanırlar.
3. Listede adı bulunanlar resmi kimlik belgesi göstermek ve listeyi imzalamak suretiyle oy kullanır.
4. Seçmen listesinin birinci imza sütununu imzalayan üye, oy pusulasını zarfa koyar ve ağzını kapatarak sandık kurulu huzurunda sandığa atar. Zarfı sandığa atan seçmen, seçmen listesindeki ikinci imza sütununu imzalar.
5. Her üye kendi adına oy kullanır. Vekâletle oy kullanılamaz.
6. Üye oyunu serbest olarak kullanır. Oyunu kullanması esnasında üyeye, hiç kimse hiçbir şekilde müdahale edemez. Görme engelli üyelerin oy kullanılmasına yardımcı olunması amacıyla sandık kurulu üyeleri tarafından sağlanacak kolaylık bu hükmün dışındadır.
7. Oylama, kararlaştırılan süreler içinde yapılır. Ancak sürenin sona ermesine rağmen oy kullanmak için süresinde oy kullanma mahallinde ve oy kullanma sırasında yer alanların oy kullanmaları sağlanır.
8. Oy kullanma kabininde cep telefonu, fotoğraf veya film makinesi gibi görüntü kaydedici veya haberleşme sağlayıcı cihazlarla oy verme yerine girilmesi yasaktır.
9. Seçmen listesi ve delege aday listesi, sandık mahallinde seçmenlerin (üyelerin) kolayca görüp inceleyebilecekleri uygun bir yere asılır.

10. Sandık mahalli, sandık kurulunun görev yaptığı yer ile sandıkların bulunduğu oda, salon, kat vb kapalı alandır.
11. Sandık çevresi, sandık kurulunun görev yaptığı yer merkez olmak üzere 3 metre yarıçaplı çevredir. Sandık çevresinde, sandık kurulu başkan ve üyeleri ile delege adaylarından başka kimse bulunamaz. Müşahitler sandığa, oy kullanma kabinini ve tasnif, döküm ve sayım işlemlerini görebilecekleri bir yakınlıkta bulunabilirler.
12. Sandık başında seçmene (üyeye), vereceği oy hakkında hiçbir kimse müdahale, telkin veya tavsiyede bulunamaz. Hiçbir seçmen oyunu kullandıktan sonra sandık başında kalamaz.
13. Oy verme günü sandık başına gelen seçmenler (üyeler), sandık kurulu önüne kurul başkanı tarafından sıra ile birer birer alınırlar. Gebeler, hastalar ve engelliler sıra ile bekletilmeden oylarını verirler.
14. Görme engelli seçmenler (üyeler) istedikleri takdirde kendilerinin belirleyerek sandık kuruluna sözlü olarak bildirecekleri refakatçisinin eşliğinde oy kullanabilirler. Sandık kurulu başkan veya üyeleri, engelli seçmenlere yardım etmek amacıyla oy verme kabinine giremez, oy kullanma sırasında yardım edemez.
15. Seçmen, kapalı oy verme yerinden dışarı çıkmadıkça, hiç kimse oraya giremez. Ancak oy pusulasını hazırlamak için kapalı oy verme yerinde normal süreden fazla kalan seçmenler kurul başkanı tarafından makul bir süre verilerek uyarılır.
16. Sandık kurulu başkan veya üyeleri ile seçmenler, oy verme sırasında seçmenlere yardım etmek amacıyla kapalı oy verme yerine giremez.
17. Oy pusulalarına, mühür dışında başkaca bir işaret konulamaz, yazı yazılamaz; oyun kimin tarafından kullanıldığını belli eden bir ibare ve işaret konulamaz, imza atılamaz. Bu gibi oy pusulaları ve zarflar geçersizdir.
18. Oy zarfı içine aynı seçime ilişkin bir oy pusulası konulur. Aynı seçime ilişkin birden fazla olursa geçersiz sayılır.
19. Delege seçimi oy pusulası üzerinde, o sandık bölgesinden seçilecek delege sayısı kadar kişi işaretlenir. Oy pusulası haricindeki diğer kâğıtlara yazılan oylar ile mühürsüz veya seçilecek delege sayısından fazla adayın isminin işaretlendiği oy pusulaları geçersizdir. Seçilecek delege sayısından az işaretlemeler geçerlidir.

20. Aday olmadığı halde, adı oy pusulasına yazılan ve/veya işaretlenen kişilere verilen oylar geçersizdir. Bu halde oy pusulasının tümü geçersiz sayılır.
21. Temsilcilik seçimi oy pusulası üzerinde yer alan listelerden birisi işaretlenmek suretiyle oy kullanılır.
22. Oylama bitiminde, masa üzerinde, sandıktan başka ne varsa kaldırılır. Oy sandığı, oy verilen yerde bulunanların gözleri önünde açılır. Döküm ve sayım açık olarak yapılır. Oy verme yerinde hazır bulunanlar sayım ve dökümü takip edebilirler. Oyların sayım ve dökümü, aralıksız devam eder. Sandıktan çıkan zarfların toplamı tutanağa geçirilir. Sandıktan çıkan zarf sayısı, oy kullanan seçmen sayısı ile karşılaştırılır. Zarf sayısı, oy veren seçmen sayısından fazla olursa, mühür taşımayan ve seçmenin kimliğini belli edecek şekilde işaretlenmiş bulunan zarflar ayrılır. Ayrılan bu zarfların, toplam zarf sayısından düşülmesi fazlalığın giderilmesine yetmiyorsa kurul başkanı eşitliği sağlayacak sayıda zarfı gelişi güzel çeker ve bu zarfları açmadan imha ederek eşitliği sağlar.
23. Tasnif sonuçları temsilcilik seçimleri için Usul ve Esaslar eki (Ek-17), delege seçimleri için Usul ve Esaslar eki (Ek-3) örnekteki tutanağa geçilerek imzalanır. Adayların aldığı oy sayıları boş bir oy pusulasında adayların isimlerinin yanına aldıkları oy sayısı yazılmak ve pusulanın altı, sandık kurulunca imzalanmak suretiyle de tutanağa alınır.
24. Oy kullanan üyelerin tekrar sayım isteği üzerine tekrar sayımı istenen sandık için sayım bir kez daha tekrarlanır. Tekrarlama işlemi sırasında oy pusulaları istekte bulunanların gözleriyle görecekları ve işitecekleri şekilde sayılır ve sonuç tutanağı bağlanır.
25. Seçimlerde birden fazla adayın eşit oy alması durumunda kura yoluna başvurulur. Kura sandık kurulu tarafından mahallinde hemen yapılır ve sonuç tutanağı işlenir. Bu suretle sandık bölgesinde delege seçilenler belirlenmiş olur.
26. Birden fazla sandığın kullanıldığı seçimlerde seçim sonuç tutanakları, şube yönetim kurulunca Usul ve Esaslar eki (Ek-5) örnekteki tutanağı göre birleştirilir.
27. Delege seçimlerinde, sandık kurullarının kararlarına uymayanlar, oy verme düzenini bozanlar, mükerrer oy kullananlar hakkında eylemin niteliğine göre sendika içi disiplin hükümlerine ve yasal yollara başvurulur.

## Yönerge Eki

### Ek - 3

#### SEÇİM SÜRECİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ETİK KURALLAR

1. Bu Etik Kuralların amacı; sendika şube seçimlerinin sendikanın amaç ve ilkeleri doğrultusunda, demokratik, adil, şeffaf, katılımcı ve güvenilir bir ortamda yürütülmesine katkı sağlamak; seçim sürecinde insan onuruna saygıyı, özgür iradeyi, birlik ve dayanışmayı esas alan etik davranış ilkelerini belirlemektir.
2. Adaylar ve üyeler arasında; mensubiyet, memleket, cinsiyet ve benzeri hususlar üzerinden herhangi bir ayırım yapılmaz; tüm adaylara seçim sürecinde eşit hak ve fırsatlar tanınır. Hiçbir kişi veya grup ötekileştirilmez, ayrıcalıklı konuma getirilmez; seçim sürecinde eşitlik, saygı, adalet ve hakkaniyet esas alınır. Kucaklayıcı, birleştirici ve bütünleştirici bir dil kullanılır; farklılıkların ayrışma vesilesi hâline getirilmemesine, ortak amaç ve değerler etrafında birlik ve dayanışmanın güçlendirilmesine hassasiyet gösterilir.
3. Seçim sürecinde gerçeğe aykırı bilgi verilmez; yanıltıcı, aldatıcı veya manipülatif beyan ve uygulamalardan kaçınılır. Adaylar, üyeleri doğru, eksiksiz ve zamanında bilgilendirir; seçim sürecinin özgür ve şeffaf bir ortamda yürütülmesine katkı sağlar.
4. Adaylık, propaganda, oy verme, sayım ve sonuçların ilanı süreçleri açık, denetlenebilir ve hesap verebilir şekilde yürütülür.
5. Seçim sürecinde görev alan kurul üyeleri, görevliler ve yetkililer bütün adaylara eşit mesafede durur; görevlerini tarafsızlık, objektiflik ve hakkaniyet ilkeleri doğrultusunda yerine getirir.
6. Üyelerin özgür iradesine saygı gösterilir; hiçbir üye oy verme konusunda baskıya, tehdide, zorlamaya, çıkar vaadine veya herhangi bir yönlendirmeye maruz bırakılmaz.
7. Adayların ve üyelerin onuru, kişilik hakları, özel hayatı ve itibarı korunur; küçük düşürücü, ayrıştırıcı veya kişilik haklarını ve insan onurunu zedeleyici söylem ve davranışlardan kaçınılır.
8. Seçim rekabeti; nezaket, saygı, dürüstlük ve kardeşlik hukuku çerçevesinde yürütülür. Hakaret, iftira, dedikodu, karalama kampanyaları ve kutuplaştırıcı söylemlerden kaçınılır.

9. Oy verme ve sayım işlemlerinin güvenliği korunur; seçimlerin düzenli, tarafsız ve güvenilir biçimde yürütülmesi için gerekli tedbirler alınır ve gereken özen gösterilir.
10. Üyelerin oy gizliliği korunur; oyların sayımı ve sonuçların tespiti açık, şeffaf ve denetlenebilir şekilde gerçekleştirilir.
11. Seçim sürecinde kişisel veya grupsal çıkarlar sendikanın ortak yararının önüne geçirilmez; görev alan kişiler tarafsız davranır.
12. Üyelerin tercihlerini etkilemeye yönelik maddi veya manevi menfaat sağlanmaz; seçim sürecinde çıkar sağlamaya yönelik etik dışı uygulamalardan kaçınılır.
13. Seçim sürecine ilişkin tüm belge, tutanak ve kayıtlar doğru, eksiksiz, güvenilir ve gerektiğinde denetlenebilir şekilde düzenlenir ve muhafaza edilir.
14. Fikir ayrılıkları medeni, yapıcı ve saygılı bir üslupla ifade edilir; şiddeti ve kutuplaşmayı teşvik eden, birlik ve beraberliği zedeleyen söylem ve eylemlerden kaçınılır.
15. Adayların programları, hedefleri ve projeleri, Sendika Tüzüğünde belirtilen sendikanın ilke, amaç ve hedeflerine aykırı olamaz; yanıltıcı bilgi verilemez ve yerine getirilmesi mümkün olmayan vaatlerde bulunulamaz.
16. Seçim faaliyetleri sendika tüzüğüne, amaç ve ilkelerine, ilgili mevzuata, genel kurul kararlarına ve demokratik ilkelere uygun olarak yürütülür.
17. Sendikaya ait logo, amblem, kurumsal renkler, unvan ve diğer kurumsal kimlik unsurları; seçim sürecinde sendika tüzel kişiliğini belirli bir aday veya grupla özdeşleştirecek, yanıltıcı izlenim oluşturacak veya haksız avantaj sağlayacak şekilde kullanılmaz. Kurumsal kimlik unsurlarının kullanımında yetkili organlarca belirlenen usul ve esaslara uyulur.
18. Sosyal medya ve dijital iletişim araçları doğru, saygılı, ölçülü ve sorumlu biçimde kullanılır. Hakaret, iftira, karalama, dezenformasyon, sahte hesap kullanımı ve üyeleri kutuplaştıracı davranışlardan kaçınılır. Adaylar; sosyal medya aracılığıyla üyelerin özgür iradesini baskı altına alabilecek, seçim huzurunu bozabilecek veya sendikanın kurumsal itibarına zarar verebilecek davranışlardan uzak durur.

19. Etik ilkelere aykırı olduğu düşünölen davranışların, iyi niyet çerçevesinde yetkili organlara bildirilmesi halinde bu kişiler bu nedenle baskıya, ayrımcılığa veya misillemeye maruz bırakılmaz.
20. Kesinleşen seçim sonuçlarına demokratik olgunluk içerisinde saygı gösterilir; itirazlar yalnızca sendika tüzüğü ve ilgili mevzuatta öngörölen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.
21. Seçim süreci tamamlandıktan sonra adaylar ve üyeler seçim rekabetini geride bırakır; sendikanın ortak değerleri, hedefleri ve amacı doğrultusunda; birlik, dayanışma, karşılıklı saygı ve iş birliği içerisinde hareket eder.
22. Seçime katılan tüm adaylar, üyeler ve seçim sürecinde görev alan kişiler bu etik kurallara uyar; seçimlerin güvenilirliğini ve demokratik niteliğini güçlendiren, sendikanın kurumsal değerlerini yaşatan ve geliştiren tutum ve davranışlar sergiler.